

Edelpapegaaien

Mooi, lief én slim!

De edelpapegaai is een soort die best eens een keer voor het veerlicht mag worden geplaatst. Deze bijzondere vogel is namelijk niet alleen mooi, maar heeft ook een helder verstand en een lief karakter. Dat allemaal verpakt onder een prachtig kleurrijk verenpak.

De edelpapegaai komt voor op Nieuw-Guinea en een aantal omliggende eilanden maar ook in het Noordwesten van Australië. Er bestaan negen ondersoorten. De soorten die hier in Nederland het meest worden gehouden, zijn de Nieuw-Guinea edelpapegaai en de Halsztersia edelpapegaai. De Solomone edelpapegaai komt

meer zeer sporadisch voor. In de natuur leven edelpapegaaien graag hoog in de bomen. Op hun menu staan onder andere zaden, vruchten, noten, vijgen, bessen en rietstap.

Dames en heren

Het verschil tussen de dames en heren edelpapegaaien is duidelijk te zien. De man is

overwegend (onszacht) groen, de pop is rood met kobaltblauw. Onder de mannevrugels vind je de kleine zwart en prachtig klepvoet. Dit rood loopt door tot op de rijkant van het lichaam. De vleugelband is felblauw, de bovenzant van de snijvel is diep oranje met een zwarte onderkant. De iris van een volwassen man is oranje.

De pop is grotendeels rood met een kobaltblauwe leest. De bovenzant van de vleugel is bruinrood, de snijvel is helemaal zwart. Bij een volwassen pop is de iris wit tot lichtgeel. Wie heel opvallend en fraai is, is de kobaltblauwe rand om de ogen bij de poppen van de Nieuw-Guinea en de Halsztersia edelpapegaai. De Halsztersia mist deze rand maar heeft weer een prachtige gele band onderaan haar staart. Bij zowel de dames als de heren zijn de poten donkerbruin van kleur.

Ge je voor een tamme halbsztersia-mervevogel, dan maakt het niet veel uit of je voor een man of een pop kies. Het gaat er vooral om welke van de vogels je het meeste vindt om te zien.

Karakter

Bij de meeste papegaaiensoorten is de man een beetje algemener wat betreft van karakter dan de pop. Deze vogel gaat ook op voor de edelpapegaai. Verder zijn edels geen grote knelers, maar wel halbes en een heel lief karakter en zitten ze graag bij je. Sels kunnen heel wat de bellen produceren maar als ze schreeuwen doen ze dat meestal met een rillen, bijvoorbeeld als ze ergens naar zijn. Een edelpapegaai die erg vaak schreeuwt, kan een gedragsprobleem hebben. Maar die geldt natuurlijk voor alle soorten papegaaien. Hoewel de grijze roekstaart een gezamenlijke observatie aan de top staat, zijn edelpapegaaien ook erg goede praters.

Aankoop

Wil je een edelpapegaai aanschaffen, dan is – buiten dat je natuurlijk eerst veel leest over deze soort zodat je een weloverwogen keuze kunt maken – een jonge met de hand groot gekochte vogel het meest verstandig. Bij de edelpapegaai zijn de eerste maanden van cruciaal

Buurlijfstruif

Een natuurlijke edelpapegaai neemt het niet zo nauw met de huurlijke leeuw. De manne halbes en vogel een meerdere vrouwe (poppen) op na. Maar ook de vrouwtjes kunnen er wat van. Een vrouwtje edelpapegaai leest zich graag verzorgen door meerdere mannetjes, maar ze ook mee gaan. In de man? Die blijft moeder en knoot gewoon verzorgen, want per slot van rekening bestaat er altijd de kans dat de baby's van hem zijn!

Feet voor!

Wat je beschikbaar hebt aan je vogel mag geven, is avocado, chocolade, koffie of thee. Wat name avocado's en chocolade bevatten voor kaneel, suiker, zeer giftige stoffen.

belang om een goed gesocia-
liserende vogel te hebben. Een
andere mogelijkheid is adoptie.
Er zijn helaas nog te veel pape-
gaaien die een goed adresje ac-
ken omdat ze er nu voor reden
dan ook werden afgeleverd. Voor
meer informatie kun je onder an-
dere terecht bij de Stichting De
Moderne Papegaai (zie <http://www.demodernepapegaai.nl>).
Er zijn meerdere stichtingen die
zich bezig houden met het her-
plaatzen van papegaaien.

Voeding

Zo'n zeventig procent van het
edelpapegaaienvoer bestaat
uit kleinstadelen, ongeveer met
een zaadmix speciaal voor deze
soort, verkrijgbaar bij dieren-
spedaalketens. Zaadmix
en gemengd voer
bestaan onder
andere uit zaden,
groenten, soms wat
noten, gedroogd
fruit, pepers en
mineralen. Het
beste is een
voer waar
niet
al te
veel
zout

opletten in zitjes. Zonnepitjes
zijn in feite een soort "juukvoer"
voor je vogel. Papegaaien moeten
er best enkele eten want een
beetje vet is niet slecht. Ook
een de edelpapegaai graag veel
zachte voeding, groenten en fruit.
Pellets zijn kam- en kleine brokjes
waar alle voedingsstoffen in
staan die je vogel nodig heeft. Je
kunt ze kopen bij de dieren-
spedaalketens. De ene vogelbezoiter
zwerft erbij terwijl de ander deze
brokjes te vaak vindt voor zijn
vogel. Het geven van pellets in
plaats van gemengd voer heeft
als voordeel dat de vogel alles
binnenrijgt wat hij nodig heeft.
Juist omdat de oedel meer groen-
te, fruit, nectar en andere dichte
voeding van zich neemt dan de
'gemiddelde papegaai' die
meestal bij een dier-
spedaalketen kan,
geven veel eigenaren
de voorkeur aan pellets.

Koel

Edelpapegaaien staan erom
bekend dat ze niet zullen for-
vliegen zijn, maar natuur-
lijk hebben ze veel voldoende ruimte
nodig. Bij dieren-
spedaalketens is er
huidjes voor je pape-
gaai. Een koel voor een
edelpapegaai moet
minimaal 75 cm breed is
81 diep x 175 cm hoog
zijn. Naast de koel, waar
je vogel vaak in verblijft,
is het aan te bevelen
om een speelplaats/
klimtoestel aan te schaffen
waar de edelpapegaai
lekker wil knagen zijn. De koel
is een verticaal plaatje
maar het is goed als hij
zich er niet teveel op baant.
Doe bestaat namelijk de kans
dat hij of zij die plek teveel gaat
zien als zijn of haar domein waar
niemand anders aan mag komen.
Als het goed voor is, kan je de
vogel ook buiten-voorzien op
een klimtoestel of standaard. Be-
langrijk daarbij is uiteraard dat de
vogel daarbij is gewend te zijn dat je
hem niet alleen buiten laat. Ook

menten ieder papegaaien altijd
in de schakel kunnen zitten.
Waar niet-gevoelrijke vogels
zijn speciale tuigjes te koop,
maar al is een papegaai nog zo
handzaam, het ondoen van zo'n
tuigje kan hem flink in de stress
doen schieten. Het is van groot
belang dat je dit tuigje van jongs
af aan regelmatig aan doet zodat
de vogel er geleidelijk aan went.
Bij de dieren-
spedaalketens zijn
heel veel verschillende soorten
papegaaien-
voerdier te koop.
Speeltjes van onverwondbaar
plastic maar ook van hout,
staal of ijzer die te herrijgen kan-
nen slijpen. Verder die je regel-
matig slijpen vaker relatieve
speeltjes waarmee je een vogel
flink kunt stimuleren, zoals speel-
tjes waar je eten in kunt doen.
Edelpapegaaien zijn erg gek op
eten, dus ze zullen er alles voor
doen om dat lekkere stuk voor
enig te proberen. Verwijder de
speeltjes in de koel regelmatig
om verwelking te voorkomen.

Meer informatie & forum:
www.edelpapegaai.nl

Een mandje is een
essentiële edelpapegaai